

F?rahim Hüseynzadə: “[Renmin Universiteti](#)ndə birinci olan t?l?b?ni, m?nim timsal?mda is? Az?rbaycan? tan?d?lar”

Bu gün?rdə Çin Xalq Respublikasından (ÇXR) ald???m?z xo?x?b?r növb?ti d?f? t?hsil ictimaiyy?timizi sevindirdi. Az?rbaycan t?hsilinin daha bir yetirm?si Asiyana inkişaf etmi? t?hsil sistemi ilə seçil?n Çində növb?ti u?ura imza atmaqla g?nc?rimizin istedad?, qabiliyy?ti ilə zirv?l?r f?th ed? bilm?k gücünd? oldu?unu bir daha dünyaya g?göst?rdi. Bu u?urun sahibi dünyana reytingli universitetl?ri aras?nda t?msil olunan Çinin Renmin Universitetində magistratura t?hsili alan F?rahim Hüseynzadədir. F.Hüseynzadə ad?ç?kil?n universitetin daxili t?qaüdü v? ?n yüks?k elmi mükafatna layiq gör?l?b. Ortalama elmi göst?ricisi (GPA) 3.95/4.00 t??kil ed?n az?rbaycanl? t?l?b? “Academic performance” kateqoriyas? üzr? Renmin Universitetində fakült?, ümumilikdə is? universitet üzr? birinci yeyer? yüks?lib. Bu kateqoriyada o, AB?, Böyük Britaniya, Almaniya v? Fransadan olan h?mkarlar?n gerid? qoyub. “Az?rbaycan mü?llimi” q?zetin? verdiyi müsahib?sində F.Hüseynzadə t?hsil ald??? ali m?kt?b, ona qurur g?tirmi? birincilik v? g?l?c?k planlar?ndan dan??d?.

Tan?t?m. F?rahim P?rviz o?lu Hüseynzadə 1994-cü ild? Bak? ??h?rind? ziyal? ail?sində anadan olub. ?sl?n Qarabağdan-C?bray?l rayonundan olan g?nc? 2000-ci ild? C?bray?l rayonu M.Mehdizadə ad?na m?kt?bd? ibtidai t?hsilini b?l?yib, 2011-ci ild? is? Bak?n?n X?tai rayonundak? 55 nömr?li tam orta m?kt?bi bitirib. El? h?min il 642 balla Bak? Dövl?t Universitetinin hüquq fakült?sinin ingilis bölm?sində daxil olub. 2015-ci ild? h?min fakült?d?n m?zun olaraq h?rbi xidmət? yollan?b, 2016-c? ild? n?mün?vi xidmət? gör? “V?t?n? m?ktub” mükafat? ilə t?tif olunub v? ordu s?rələr?ndən ehtiyata burax?l?b. 2016-c? ild? yax?n bir dostu ilə öz ?irk?tini qurmu?, 2017-ci ilin sentyabr?ndan is? T?hsil Nazirliyi ilə Çin Xalq Respublikas? Hökum?ti aras?nda qar??l?ql? müqavil?y? ?sas?n “Çinin biznes hüququ” ixtisas? üzr? magistr t?hsilini davam etdirm?k üçün Çin? yollan?b. Haz?rda, Pekində, Renmin Universitetində t?hsil al?r.

?ki d?f? “?lin t?l?b?si”

- Orta m?kt?bd? daha çox hans? f?nl?r? maraq göst?rirdiniz? Az?rbaycanda orta v? ali t?hsil ill?rind? hans? u?urlar?n?z? qeyd ed? bil?rsiniz?

- U?aqlar?mdan valideynl?rimin d?st?yi ilə h?mi?? aktiv h?yat t?rzi keçirmi??m. 7 illik fortepiano m?kt?binii bitirmi??m, bundan ba?qa, iki ?eirl?r kitab?m çapdan ç?x?b v? haz?rda Milli Kitabxanada saxlan?l?r. ?eirl?r yazmaqda v? v?tmüt?madi olaraq sosial mediada payla?maqda davam edir?m. ?ah?ahmat üzr? 14-cü d?r?c?li usta ad?na layiq gör?lmü??m.

Tarix h?r zaman ?n sevimli f?nnim olub. ?ndi d? bacard???m q?d?r tarixi kitablar oxuma?a üstünlük verir?m. Bu mara?? m?nd? ibtidai sinif mü?llimi Nail?axan?m?n f?nn? yaratd??? maraqla əlaq?l?ndirir?m. U?urlar?ma g?ldikdə is?, 10-cu sinifdə oxuyark?n tarix f?nni üzr? olimpiadada Bak? v? Respublika birincisi olma?? bacarm??am. 2010-2010-cu ild?n “X?ms?” Milli ?ntellektual Oyununun “M?kt?b” liqas?nda ölk? ikincisi, “A??l d?ryas?” intellektual yar??mas?nda is? yar?mfinalç? olmu?am. Ali t?hsil ill?rimdə ki u?urlar, ?sas?n T?l?b? G?nc?l?r T??kilat? ilə b?l?d?r. ?ki il t??kilat?n s?dri v?zif?sini icra etmi??m. BDU ?ntellektual Komandas?n?n kapitan? olma??mla is?, bel?des?k, u?urlar bir-birini v?zl?yib. Bel?ki, 4 il ?rzində “M?n Az?rbaycanl?yam” ?ntellektual Oyunu üzr? ilin qalibi, “X?ms?” Milli ?ntellektual Oyunu üzr? Universitet liqas?n?n qalibi, “N?? Harada? N? Zaman?” ?ntellektual Oyunu üzr? Ça??r??, K?Konfederasiyalar, Universiada kuboklar?n?n sahibi, “Parlaq Z?ka” ?ntellektual oyunun yar?mfinalç?s? olmu?am. Bütün bu u?urlar?ma gör?d? BDU-da iki d?f? “?lin t?l?b?si” f?xri ad?na layiq gör?lmü??m. Xarici ölk?lərd? keçiril?n bir çox çox konfranslarda, seminarlarda Az?rbaycanı nümayənd?y hey?tinin t?rkibində iştirak etmi?, sertifikatlara layiq gör?lmü??m.

Ara?d?rmalar aparmaq art?q h?yat t?rzim? çevrilib

- Sizdə elm, tədqiqatçı? a nə vaxtdan maraqlanırsınız?

- Elm belə bir məfhumdur ki, bunu paylaşmasan, inkişaf etdirməsin, hər gün yeni bir nəşətləndirməsin, artmaz və geriləyir. Gətirib çıxarar. Buna görə də bacardığın nə qədər nəşətləndirərsən, o qədər maraqlı olursan. Hər gün nəşətləndirərsən, o qədər maraqlı olursan. Çevrilib deyib bilirsən. Söhbət təkcə hüquqdan, beynəlxalq əlaqələrdən getmir. Burada sözü keçən əlaqələndirici istənilən sferaya və elm sahəsinə aiddir. Artıq müəllimlərimin dəstəyi ilə və belə desək, onların göstərdikləri yolla gedərkən nəşətləndirən tədqiqatçı edib bir nəticəyə gəlməyi bacarmıram.

Bir məsələni də qeyd edədim ki, Bakı Dövlət Universitetində təhsil alarkən hörmətli rektorumuz akademik Abel Məhərrəmovun və fakültəmizin dekanı Şəmir İliyevin hər zaman müəllim, bir böyük kimi dəstəyini hiss etməmişəm. Nə nəşətləndirən, istər xarici universitetlərə müraciət olsun, istər ictimai fəaliyyət, elmi əlaqələnmələr, bütün məsələlərdə həmişə? Əllərində nə gələcək köməkliyi göstərirlər mənə. Uğurlarında verdikləri töhfə? və zəsidir. Buna görə də onları nə həmişə? birin? öz təşəkkürümü bildirirəm.

Azərbaycan adına bunu reallaşdırmaq üçün çox sevinirəm

- **Necə oldu ki, Renmin Universitetinin birincisi oldunuz. Bu barədə nətraf? m?lumat verərdiniz. Kimlər birinci ola bilər və kimləri arxada qoydunuz?**

- Renmin Universiteti Çində hüquq, sosial elmlər və humanitar fənlərsahəsində bir nömrəli universitet hesab edilirdi. Dünya reytingində top 50-likdə qərarlaşmışdır. Burada təhsilə elmə xüsusi önəm verilir və universitetdə ibnələr nə məntiqi nəticəsi kimi daxili təqaüd və mükafatları elan edir. Məndə təhsil göstəricim yuxarı oldu. Uçun müraciət etməyə qərarlaşdım. Adətən ötən illərdə Çin Hökumətinin təqaüdlərində layiq görülən tələbələri daxili təqaüdə verilməyib. Son illərdə ilk dəfə idi ki, hansısa tələbə? hər iki mükafata və daxili təqaüdə layiq görüldü. Azərbaycan adına bunu reallaşdırmaq üçün çox sevinirəm. Nə yüksək elmi mükafat hesab olunan bu mükafat? əldə etdiyim üçün müəllimlərimə minnətdaram. Təbii ki, burada təhsilə s?viyyəsi nə qədər yüksək olsa da, bu, bir il ərzində qazanılan uğur deyil. Bu illər, pillələr, addımlarla olur və sonda belə uğura gətirib çıxarır.

Bir vətəndaş kimi hər məqamda ölkəmizə töhfələri verməliyəm

- **Birincilik sizə ali təhsilinizdə hansı üstünlükləri verir? Universitet müəllimləriniz və akademik heyəti sizin birinci olmağınız necə münasibət bildirdi?**

- Mənim nə çox sevindiyim məqam da məhz elə bu idi. Belə ki, Azərbaycanın Çin ilə nə qədər də artan tempə malik, əlaqələndirərsə, o qədər inkişaf edəcək. Bu inkişafı aparqlandıran təkcə dövlət qurumları nə, s?fiyyətimizin üzərində düzən məqamıdır. Biz də vətəndaş kimi hər məqamda ölkəmizə adınə hansısa töhfələri verməliyəm. Uğur qazanandan sonra, nəticələndirən qələbə kimi elə müəllimlərin, tələbələrin, hər kəsin xəbərinə tutdu. Bəzi universitet tələbələri mənə artıq tanınmış və özümü ali məktəbdə intellektual oyunlar təşkil edən tələbə kimi tanıtdıra bildim. Amma bu uğur elə belə hesab edilmirdi. Onları artıq minlərlə tələbə, elmi i?çi kontingenti olan bir universitetdə birinci olan tələbəni, mənim təmsiləmədə is? Azərbaycanı tanıtdıran Mənim üçün bundan daha böyük qürur ola bilməz.

Elmin burada açmadığı qapılar yoxdur

- Bir qədr universitet, təhsiliniz və ixtisasınız barədə məlumat verərdiniz.

- Renmin Universiteti barədə yuxarıda qəsaça arayış vermimi. Renmin sözünün mənası elə Çin dilində "Xalq" anlamına gəlir. Üçün, bu ali məktəbi alternativ olaraq Çin Xalq Universiteti də adlandırılar. Bu universitet öz-özünün beynəlxalq istiqamətli il mərhələsidir. Ali məktəbi dünyanın 32 ölkə və regionlarından 125-dən artıq universitet və tədqiqat müəssisələri ilə mərkəzlənmişdir. Universitetin beynəlxalq tədqiqatlar məktəbi Asiya və Böyük Britaniyanın London Kral Kolleci ilə magistratura sahəsində ikili diplom təklif edir. Universitet Asiya və Avropanın bir sıra nüfuzlu ali məktəbləri üçün bir növ mərkəzlənmiş körpüsü rolunu oynayır.

Böyük qürur hissi ilə qeyd etməliyim ki, 2015-ci ildə Çin rəsmi səfəri çərçivəsində möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev bizim universitetdə olub və ona Fəxri professor diplomu təqdim olunub. Dövlət başçımızın universitetin tələbələri və müəllim heyəti qarşısında çıxış edib. Bu çıxış universitetin xarici əlaqələri kitabına da daxil olunub. Bu görüşü indi də xatırlayırlar.

İxtisaslaşma gəlincə, Çin hüququ, daha dəqiq, biznes və korporativ hüquq sahəsi üzrə magistr təhsili alıram. Təhsilim iki illikdir. Universitetin illik təhsil haqqı, ya aylıq yer, dolanacaq üçün aylıq təqaüd, tibbi şəxsiyyətə, ölkəyə gediş-dönüş biletini və laboratoriya xərcləri qarşılayır. Müqaviləyə əsasən qarşılanırlar. Bu illik bütün vacib kursları götürdüyümdən gələn il ancaq elmi iş yazmaq və müdafiə etməyə öhdəliyi qalacaq üzərində.

- Ümumiyyətlə, Çinin ali təhsil sistemində hansı meyilləri qeyd edə bilərsiniz? Məsələn, ali məktəblər daha çox akademik təhsilə, yoxsa tədqiqatçıla üstünlük verir?

- Tədqiqat burada hər şey deməkdir. Elmin burada açmadığı qapılar yoxdur. Çünki universitetlər həm xarici tələbə qəbulunda, əlverişli şəraitdə qəbul prosesində çox seçici davranırlar. Belə ki, hər şeyin müəyyən kvota qoyulub və o kvotaya əsasən qəbul həyata keçirilir. Məqsədi, nə yaxşılar cəlb etməkdir. Tədqiqatçılar üçün müxtəlif grant, layihələr elan edilir, bundan başqa, demək olar ki, bütün universitetlərin xarici onlayn bazalara çıxışı imkanlıdır. Bu, özünü belə, burada akademik təhsil nə qədər önəm verildiyini göstərir.

Yeniliklər gözlə görülür

- Çində Çində baxanda Azərbaycanla əlaqəli sahədə hansı yata keçirilən yenilikləri necə qiymətləndirirsiniz?

- Yeniliklər gözlə görülür. Cənab Prezident İlham Əliyevin seçkilərdən dərhal sonrakı çıxışında gənci daha böyüklərlə bərabərlik, ölkənin birinci xsinin gənci də daha da inamla və zəhmətli olmaları üçün səslənmiş, ümumilikdə dövlətin təhsilə diqqəti, xüsusən də gənci siyasətini prioritet sahəyə çevirməsi təhsil, elm və gənci olan qayğıları göstərir. Amma qəti edilsə çox yol görülə bilər. Bu ilin əsas apardıqı qüvvəsi məhz xaricdə təhsil alan, yeniliklərin içində olan, belə desək, onları yəni kildə sənəqdan keçirən gənci olmalıdır. Düşünürəm ki, əvvəlki vaxtda bir universitetlərimizi xarici ölkə universitetləri ilə mərkəzlənmiş artırırlardı.

- Renmin Universitetində gördüyünüz hansı müsbət tendensiya? Bizim ali təhsil sistemimizdə görmək istərdiniz?

- Tələbələri yüksək səviyyəli hörmətli müəllimlərin tələbəliyi birgə həyatə və ağıla, daha çox vaxt keçirməsi, dərindən kənar fəaliyyətləri cəlb ediləliyi və adicə yeməkdən başqa vaxt yataqxanalarla tikilməsi, təchizatna qədər məişət məsələləri diqqətə alınmalıdır. Bunun üçün ölkəmizin yetəri qədər potensialı və iqtisadi gücü oldu-u qənaətinə gəlmə.

- Gələcəklərlə planların nəzərdə?

- Gələcəklərlə planların məqsədi uşaqlar və fərqəlməli ilə bəla vurub ölkəni dönmək və ölkəni inkişaf, rifah və naminə bacarmasıdır. Bu, mənim üçün nə ümdə məsələ və ali məqsəddir. Biz Azərbaycanlıyıq, bu millət, ölkəyə mənsubuq və bu xalqa xidmət etmək bizim məni və eləcə də vətəndaşlıq borcumuzdur.

- Cavablarınza görə minnətdarəm. Sizə təhsilinizdə daha yüksək zirvələrə çatmağa arzulayarmısınız.

- Son olaraq, "Azərbaycan müəllimi"ni rəhbərlik etdiyim paylaşımları insanlara çatdırmaq üçün dərin minnətdarlığımı bildirirəm. Bunlar məni daha da böyük uşaqlara səsləyir.

["Azərbaycan müəllimi" qəzeti](#)